

Skrivelse

Datum
2015-10-19
Handläggare
Karin Kataria

Dnr
3025-15
Direkt
010-6986185

Inriktningsskrivelse gällande fördelning av fiskemöjligheter under en landningsskyldighet

Den 1 januari 2014 trädde EU:s gemensamma fiskeripolitik i kraft. Ett av de viktigaste inslagen i reformen är det gradvisa införandet av landningsskyldighet för kvoterade arter. Landningsskyldigheten syftar bland annat till att minimera utkast och påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. Det innebär att alla fångster av kvoterade arter ska redovisas, landas och kvotavräknas. Även fisk och skaldjur under minsta referensstorlek för bevarande (MRB)¹ ska landas och kvotavräknas.

Landningsskyldigheten införs stegvis i det demersala fisket i Västerhavet (Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt) från 1 januari 2016 fram till 2019. Från 1 januari 2019 gäller landningsskyldighet för alla fångster av kvoterade arter.

I Östersjön omfattar landningsskyldigheten sedan 1 januari 2015 fiske efter sill, skarpsill, lax och torsk. I det pelagiska fisket (fiske efter sill och skarpsill) och vid fiske efter lax omfattar den även bifångster av andra kvoterade arter.

EU:s medlemsstater runt Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt har tagit fram ett förslag på utkastplan för hur olika fiskerier i demersalt fiske i Västerhavet ska fasas in i landningsskyldigheten. I planen definierar man fiskerier efter redskap. Detta innebär att en art, under infasningsperioden, kan omfattas av landningsskyldighet i ett redskap men inte i ett annat. Under 2016 kommer enligt förslaget till utkastplan följande arter att omfattas av landningsskyldighet i vissa redskap:

- Kolja
- Havskräfta
- Nordhavsräka
- Rödspotta
- Äkta tunga
- Gråsej

¹ Tidigare kallat minimimått.

Varför behövs en förändring av dagens system att fördela fiskemöjligheter?

Nuvarande fördelningssystem behöver förändras så att fördelningen av fiskemöjligheter är förenlig med skyldigheten att landa all fångst av kvoterade arter. Övergången från en landningsbaserad till en fångstbaserad förvaltning - i kombination med osäkerhet om Sveriges framtida kvotnivåer - innebär en stor utmaning för fördelningen av fiskemöjligheter.

I dag fördelas fiskemöjligheter med fångstbegränsningar per vecka eller månad (ransoner) för flera arter i Västerhavet. Korta ransoneringsperioder innebär många tillfällen då fiskaren måste stämma av sin fångst mot ransonen. Eftersom det är svårt att uppskatta fångstmängden blir antalet tillfällen när fångsten riskerar att överskrida ransonen fler. Kortare perioder kan bidra till ökad risk för utkast jämfört med längre ransoneringsperioder.

Ett fördelningssystem som är förenligt med en landningsskyldighet måste ta hänsyn till förekomsten av kvoterade arter som fås som avsiktlig eller oavsiktlig fångst i flera olika redskap, och för vilka den nationella kvoten riskerar att fiskas upp innan årets slut.

Om en nationell kvot av en art tar slut tidigt på året kan det innebära att redskap som fångar den aktuella arten stoppas under resten av året. Annars finns risk för ett nationellt överskridande av kvoten. Detta kan exempelvis innebära att Havs- och vattenmyndigheten måste stoppa stora delar av det svenska fisket på västkusten tidigt på året. Ett fördelningssystem bör utformas så att kollektiva redskapsstopp undviks. Individuellt tilldelade fiskemöjligheter kan vara ett alternativ för att motverka risken för kollektiva redskapsstopp. Vid ett sådant system ligger istället ansvaret för fångstmöjligheter på individuell nivå (fartygsnivå).

Genom en ändring i förordningen (1994:1716) om fiske, vattenbruket och fiskerieringen har Havs- och vattenmyndigheten möjlighet att meddela föreskrifter som tillåter överlåtelser av fiskemöjligheter under året.² Om behov finns kan alltså ett nytt system att fördela fiskemöjligheter använda denna möjlighet till tillfälliga överlåtelser under året.

² I 2 kap. 7 § förordningen om (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerieringen anges att Havs- och vattenmyndigheten får "...meddela föreskrifter om hur sådana fiskemöjligheter får överlåtas av en fiskelicensinnehavare till en annan under det år eller den förvaltningsperiod då fiskemöjligheterna får användas".

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att ett system med individuellt ansvar för fiskemöjligheter - i kombination med möjligheten att tillfälligt kunna överlåta dessa under året - kan vara en möjlig väg för att:

- Minska risken för oönskade effekter såsom redskapsstopp
- Öka möjligheterna till täckning för oväntade bifångster

Ett nytt system måste även ta hänsyn till ett stort antal mål och intressen, som det småskaliga kustnära fisket, skapandet av incitament till ökad selektivitet och miljövänligare fiskemetoder.

Inriktning

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att nuvarande system är svårt att förena med en skyldighet att landa all fångst av kvoterade arter. Ett nytt system att fördela fiskemöjligheter planeras därför att införas 2017.

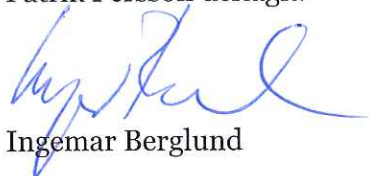
Havs- och vattenmyndigheten kommer utreda om ett system som utgår från individuellt fördelade fiskemöjligheter, där möjlighet till tillfällig överlåtbarhet under året medges, går att förena med en landnings-skyldighet och hur detta i så fall kan utformas för att på bästa sätt ta hänsyn till de mål och intressen som finns.

Utformningen av ett nytt fördelningssystem kommer att ske i samråd med näring och intressenter. Beslut kommer att tas under 2016.

Förslaget till nytt system kommer konsekvensanalyseras och jämföras med alternativa system. Inför 2016 planeras förändringar gällande regleringen kring fisket efter äkta tunga och justeringar av fångstbegränsnings-perioderna. Dessa förslag till förändringar kommer inom kort att remitteras.

Om historiska fångster blir kriterium för fördelning av individuella fiske-möjligheter kommer 2014 att vara det sista året som ingår i en referens-period. 2015 och 2016 kommer i så fall inte att ingå i en referensperiod. Eventuell positionering från enskilda fiskare under referensperioden är därmed inte möjlig nu.

Beslut om denna skrivelse har fattats av vikarierande generaldirektör Ingemar Berglund efter föredragning av utredaren Karin Kataria. I ärendet har även utredarna Qamer Chaudhry, Marie Ingerup samt enhetschefen Patrik Persson deltagit.

Ingemar Berglund

Karin Kataria